

Martinus

www.martinus.hu

a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

IX. ÉVFOLYAM 8. SZÁM • 2016. AUGUSZTUS • ÁRA: 170 FT

„A sport segítse mindig elő
a találkozás kultúráját!”

(Ferenc pápa)

Mindennapi olimpia

Pezenhófer György írása
sportról és vallásról
2-3. oldal

Nagycsaládban boldogan

Beszélgetés a Hóbor-Edöcsény
házaspárral
4-5. oldal

„Mintha ma történt volna...”

25 éve járt Szombathelyen
II. János Pál pápa
15. oldal

Mindennapi olimpia

Talán mindenki számára ismert, hogy az idei év olimpiai év. Rio de Janeiróban rendezik meg immár 31. alkalommal az ötkarikás játékokat. A sport és a vallás kapcsolata nem újkeletű, a Bibliában is olvashatjuk, hogy a keresztény élet a versenypályához hasonlít.

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja ...” (2Tim 4, 7-8)

Szent Pál Timóteushoz írt második levelében végigfutott pályáról és győzelmi koszorúról beszél. A sport és a vallás kapcsolata pedig azóta számtalanszor bebizonyosodott már. Ha az ókori olimpiákra gondolunk, tisztában kell lennünk vele, hogy a játékok nemcsak a sport, a testedzés ünnepei voltak, hanem egyúttal Zeusz tiszteletére rendezett vallási ünnepek is, amelyeket Krisztus előtt 776-tól mintegy 293 alkalommal, négyévente rendeztek a görög Olümpiában (Olümposz hegye – a mitológia szerint – szent hely volt, az istenek lakóhelye). A kezdetben egy, majd három, később öt napig tartó versenyek előtti és utáni vallási szertartás keretében ökröket áldoztak fel Zeusz tiszteletére. Amikor I. Theodosius római császár betiltotta a „pogány” vallási szertartásokat – mivel a kereszténységet

akarta államvallássá tenni – az olimpiát sem rendezték meg többé, olyannyira összefonódott ekkortájt a sport ünnepe és a vallási kultusz.

Az olimpiai mozgalom a XIX. század végén éledt újjá. Bár az igazsághoz hozzátartozik, hogy Angliában már a század közepétől szerveztek olimpiai játékokat Henri Didon domonkos szerzetes pap irányításával. A játékok hivatalos újjáéledését 1896-tól, az első Athénban rendezett modern kori olimpiától számítjuk, melynek kezdeményezője Pierre de Coubertin báró volt, aki így írt a mozgalomról: *„Az olimpia mindenek feletti lényegi jellemzője úgy az ókori, mint a modern korban, hogy a vallást állítsa a középpontba... egyházakon kívül és átívelve.”* Henri Didon és Pierre de Coubertin jó barátságot ápoltak, ennek köszönhetően a katolikus pap kezdeményezte, hogy az 1912-es stockholmi olimpia nyitóünnepségébe iktassanak be istentiszteletet. Ez az ötlet végül úgy valósult meg, hogy egy zsoltár és egy rövid svéd, valamint angol nyelvű ima hangzott el a megnyitón. 1980-ig a versenyeket rendező országok egy legfeljebb háromperces imát tervezhettek be az ünnepély forgatókönyvébe. A vallás pedig ma sem tűnt el az olimpiákról, hiszen láthatunk verseny előtt imádkozó és verseny után hálát adó sportolókat.

Amikor ezeket a versenyzőket nézem, sokszor elgondolkodom azon, hogy mennyi munka és mennyi ima előzhet

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye hivatalos lapja

Főszerkesztő: Ipacs Bence • **Szerkesztők:** Déri Péter, H. Pezenhófer Brigitta, Kovács József, Molnár Péter, Salamon Viktória, Teklits Tamás • **Nyomdai kivitelezés:** Nyomdai ötletek Kft. (7100 Szekszárd, Ybl M. u. 3.) • **Felelős vezető:** Jankovics Zoltán • **Kiadó:** Martinus Könyv- és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.) • **Telefon:** 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu • **Felelős kiadó:** Teklits Tamás igazgató • **ISSN 2060-145X** • Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.

meg egy-egy versenyt. A négyévenkénti olimpiára rögös és olykor buktatókkal teli út vezet. Így az olimpia évében érdemes feltennünk magunkban a kérdést: hol tartok én a versenypályán, a testi-lelki életem versenypályáján? Jó cél felé haladok-e?

Hiszen a pályát nap mint nap le kell futni, küzdeni és harcolni kell, nemcsak a sportolóknak, hanem nekünk is!

Szent Pál szintén a második Timóteusnak írt levelében így fogalmaz: „Aki harcol, nem bonyolódik bele az élet mindennapi dolgaiba, különben nem vívja ki vezére elismerését.” (2 Tim 2, 4) Dr. P. Tóth Béla református lelkész egyik igehirdetésében az olimpiai bajnokságról azt mondta: Maga ez a szó, hogy bajnokság, ami mostanság ugyan kizárólag a sporteseményekhez kapcsolódik, arra emlékeztet, hogy itt bizony baj is történhet, itt tényleg el is lehet vérezni. Arra emlékeztet, hogy vegyük komolyan az olimpia üzenetét, az ember ne vegye félvállról a testi és lelki élete dolgait. Ahogy az igazi sportolók minden létező erejüket bevetve küzdenek, éspedig annyira, hogy közben „nem bonyolódnak a mindennapi élet gondjaiba”, úgy nekünk is legyen csak a legfontosabb ügyünk, hogy ne maradjunk alul a lehúzó erőkkel való harcainkban. Az elszántság, amit a sportolóknál látunk, egyértelmű tanítás. Legyünk olyan komolyak és elszántak, mint a nemzetközi eredményeket elérő sportolók. Nagyon is ránk fér ez az üzenet. Isten országába csak azok jutnak be, akik minden létező erejüket megfeszítve törekednek erre!

Persze nem könnyű a harc, ha mások keresik a kiskapukat, élénk váganak, leszorítanak a helyes útról. Ha azt tapasztaljuk, hogy mennyivel könnyebb dolga van annak, aki semmibe vesz törvényeket! Ha azt látjuk, hogy a lelkiismeretes munkával nehezebben jutunk egyről a kettőre, nem úgy mint a körülöttünk állók, akik mindenkin átgázolva érdekérvényesítenek.

Szent Páltól idézek megint: „A versenyző is csak akkor nyeri el a babérmagát, ha szabályszerűen küzd.” (2 Tim 2, 5)

Szabálytalanul tehát nem lehet nyerni! Az üdvösségre nem lehet eljutni csalással! Ezt is megtanulhatjuk egy igazi sportolótól. Nap mint nap felkelni és újrakezdeni. Még akkor is, ha kudarcokkal teli volt a tegnapi. Legyőzni saját magunkat. És hogy önmagunk, gyarlóságaink legyőzéséért milyen koszorút kapunk vagy érdemlünk? „Ő legyőzte a halált, s felragyogtatta előttünk az életet és a halhatatlanságot, az evangéliummal.” (2 Tim 1, 10) Tövisskoszorút kapva ezért a diadalért! Jézus Krisztus megmutatta nekünk a tövisskoszorú dicsőségét, példát adott nekünk arra, hogy a végső győzelem eléréséhez áldozatot kell hozni! Egy ismeretlen szerző ezt írja Tövisskoszorú címmel: „Ha sorsom néha megtapos s bú fogja szívem át, / elmondok egy csodálatos igéjű mély imát. / Megnyugtató, áldott varázs árad belőle rám, / s gyógyít a szent vigasztalás, míg mondogatja szám. / S egyszere nem fáj semmi sem, gond és bú nem sebez, / sírok, hiszek s nehéz szívem oly könnyű, könnyű lesz.”

Talán ez a közös bennünk és a sportolóban, aki a versenyre készül, az ima. Ima a nagy megmérettetések előtt és a mindennapi gyakorlások során, ima sikerek és kudarcok után, ima a fájdalmak és örömök közepette. Ima a mindenható Isten akaratáért, üdvösségünkért. „Gyerekkorod óta ismered a Szentírást: ez megadja neked az útmutatást ahhoz, hogy a Krisztus Jézusba vetett hitben eljuss az üdvösségre.” (2 Tim 3, 15)

Ha a televízió keresztül figyelemmel kísérjük az olimpiai játékokat, és örömtias vagy épp magába roskadó sportolókat látunk összekulcsolt kézzel, gondoljunk a befektetett munkára, a küzdelmekre, illetve a nehézségekre! Mondjunk el mi is velük egy imát, kérve az Atyát, hogy soha ne vesszük szem elől a végső célt, a végső győzelmet: lelkünk üdvösségét!

Pezenhófer György

Nagycsaládban boldogan

Sport, szerelem, házasság, nagycsalád – így lehetne időrendben a Hóbor-Edöcsény házaspár közös életének legfontosabb momentumait összegezni. Az öt gyermeket nevelő házaspár nemcsak saját csemetéit mozgatja meg nap mint nap, hanem bizony a környezetét is. A világbajnokságok, Európa-bajnokságok mellett olimpiai élményekről is meséltek, de természetesen a hitükről is kérdeztem őket.

Hogyan emlékeztek vissza az első találkozásra? Mikor döntöttétek el, hogy összeházasodtok?

Nóra: Az első igazi találkozás 1997 novemberében Ausztráliában egy világbajnokságon történt. Természetesen előtte már ismertük egymást edzőtáborok és versenyek kapcsán, együtt végeztük a Testnevelési Egyetemen a szakedzőit. Visszatérve Ausztráliára, ott volt alkalmunk többet és mélyebben beszélgetnünk. Azt hiszem, ez volt a meghatározó mindkettőnk számára, bár én óvatosabb voltam Péternél, ott rögtön nem tudtam még eldönteni, hogy ez a kapcsolat akár egy életre is szólhat. Nekem kicsit több idő kellett, de azt hiszem, így is hamar közös nevezőre jutottunk, hiszen a következő év januárjában már a családnak is bejelentettük, hogy szeretnénk családot alapítani együtt.

Péter: Én két perc alatt megpecsételtem a sorsomat, vagyis inkább igazából egy perc alatt.

Hogyan lépett be az életetekbe a sport?

Péter: A szüleink fontosnak tartották, hogy sportoljunk a tanulás mellett. Az úszás nekem ment a legkevésbé, így négy év után kajakra váltottam, amit nyolc éven keresztül űztem. Az érettségi után Budapestre mentem továbbtanulni, ekkorra már egy-két triatlon versenyt kipróbáltam és túl voltam az első quadriatlon (úszás-kajak-kerékpár-futás) versenyemen is, ami nagyon megtetszett és ezáltal eljutottam külföldi versenyre is. Budapesten már triatlon klubot kerestem, az iskolát is a TF edzői szakára cseréltem. Azt hiszem, mivel sem az úszásban, sem a kajakban nem voltak kimagasló eredményeim, viszont egyre több energiát belefektetve egy kicsit mindig jobb eredményeket értem el, ez ösztönzött arra, hogy tovább sportoljak egyre intenzívebben. Az alapokat az úszásban és kajakban megkaptam, a quadriatlon sportágat, mintha csak nekem találták volna ki.

Nóra: Mindig is sportos család voltunk. Hatan vagyunk testvérek, mindannyiunk sportolt rendszeresen. Én csípőficamhajlammal születtem, így sokáig gyógytornáztam. Nem lehetett az orvosok szerint terhelni a lábam, bár sokat kirándultunk, futni is szerettem. Végül 13 évesen egy edző meghívására kezdtem el öttusázni, édesanyám nem kis aggodalmára, de egy szakorvos megvizsgált és azt mondta,

hogy amit én bírok, azt a lábam is fogja bírni. Így kezdtem el öttusásként versenyezni. Érettségi után testnevelőnek jelentkeztem az ELTE-re. Ott a volt öttusaedzőmmel futottam össze, aki akkor már triatlonedzéseket tartott. Ő újra hívott, de most már triatlonozni. Természetesen nagy örömmel mentem.

Hogyan jött életetekbe Kőszeg városa? Mivel foglalkoztok jelenleg?

Péter: Nekem az anyai nagyszüleim itt laktak, gyakran voltunk itt. A sok utazás során egyre inkább kirajzolódott, hogy Magyarországon, kisvárosban szeretnék élni. Amikor költözésre került a sor, Nóra kérte, hogy ezután már ne akarjak máshová menni. Akkor mondtam, hogy legyen Kőszeg. Jelenleg az Árpád-házi Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium alkalmazásában álunk, Nóra, mint testnevelő, én, mint gazdaságis. Emellett a Kőszegi Triatlon és Úszó Klubban foglalkozunk gyerekekkel, felnőttekkel, intézzük a mindennapos teendőket. És itt van természetesen a család.

Nóra: Azt hiszem mindig is sikerült feltalálni magunkat, nem féltam a változástól, csak itt tényleg senkit nem ismertünk. Ezt leszámítva jó szívvel jöttem Péterrel.

Öt boldog gyermek cseperedik a családotokban. Mennyire nehéz és miben könnyű nagycsaládosnak lenni? Mindig tudtátok, hogy nagycsaládot szeretnétek?

Péter: A megismerkedésünk egy hosszú beszélgetés során megállapítottuk, hogy mindketten nagycsaládot szeretnénk. A család gyarapodásával szépen lassan megváltoztak a napjaink. Hosszú utat tettünk meg a több hónapos meleg égővi edzőtáboroktól, versenyektől az irodai munka-nagycsalád napi programig. Az értékrendet, amit tovább szeretnénk adni a gyerekeknek, sokkal könnyebb nagycsaládban képviselni, egyrészt hiteles, másrészt a korlátok segítenek is benne. Nagyon jó érzés egy-egy együttlét során végigtekinteni a családon, látni, ahogy fejlődnek, cseperednek. Észrevenni bennük a saját pozitív és negatív tulajdonságainkat, próbálni változni, változtatni.

Nóra: Már a család felé való bejelentésünkkel említettük, hogy 5 gyermeket szeretnénk, még az esküvői tortánkon is 5 gyermekkép volt. Utólag azért ez nem volt ilyen egyszerű. Nehéz beiktatni az 5 szülői értekezletet 10 napba. Igényel egy kis logisztikát és feszes időbeosztást. A gyerekeket amennyire csak lehet, próbáljuk önállóságra nevelni. Ők sokat segítenek egymásnak és nekünk is, ez nagy könnyebbség. Nagyon élvezem, ahogy nyílik az értelmük, humorérzékük, szeretetük.

Nóra, mindmáig Te vagy a legeredményesebb magyar triatlonos az olimpiák történetében, hiszen 2000-ben, Sydneyben a 19. helyen végeztél. Mennyiben volt más az olimpiára felkészülni, mint mondjuk egy VB-re vagy országos versenyre? Milyen volt a verseny, annak hangulata? Milyen emlékeket őrzöl az ötkarikás játékokról? Miben különleges?

Nóra: Az olimpia ugyanolyan verseny, mint egy VB, mégis más. Itt nagyobb felelősséget éreztem, hiszen akkor még 3 éven keresztül zajlott a kvalifikáció. Nagy öröm és megtiszteltetés egy országot képviselni a világ legrangosabb sporteseményén. Mindent megtettem az adott és megengedett körülmények között, hogy a maximumot hozzam ki magamból. A megengedett szó itt a dopping nélküli felkészülésre és versenyzésre vonatkozik. Ezt manapság fontosnak tartom kimondani, és büszke is vagyok rá. Szóval az olimpiára felkészülten utaztam, az utolsó simítások természetesen a helyszínen vártak, de ott is minden tökéletes volt, így is éltem meg. Egészséges izgalommal, de a felkészülést tekintve nyugalommal álltam rajthoz. A verseny fantasztikus volt. Végig rengeteg néző állt a pálya szélén. A versenyrendezés pedig minden részletét tekintve profin zajlott. Az olimpiai hangulatot, ami ott a faluban és a színhelyeken, illetve magában Sydneyben volt, nehéz leírni. A versenyzők mindenben elsőbbséget élveztek, a tömegközlekedéstől kezdve az üzletekig. Ismeretlenül megszólítottak kint élő magyarok, és aki csak köszönni tudott magyarul, az is.

Péter, Te hogyan élted meg Nóra szereplését?

Péter: Én itthonról szorítottam Nóráért, nem tehetük meg, hogy csak úgy kiutazzak a helyszínről szurkolni neki. A televízió élőben közvetítette a triatlont, így próbáltam minden pillanatot elkapni, amikor mutatták Nórárt. A közvetítést figyelmen kívül hagyva követtem, hogy mire számíthatunk (könnyebb volt, hogy az adott mezőny egyéni képességeit és a versenyzést jól ismerve követhettem az eseményeket). Sokkal rosszabb szurkolónak lenni, mint versenyezni. A versenyző a rajt pillanatáig izgul, az edző, szurkoló onnan kezd igazán, a Föld túloldaláról, szinte tehetetlenül. Az ima biztos, hogy segít, csak azt nem tudjuk még, hogy igazából ettől helyezésként előrébb kerül vagy hátrébb, akiért szorítunk.

Hogyan zajlanak a mindennapok? Kinek mi a feladata a családban?

Nóra: Egyáltalán nem unatkozunk, ezt azt hiszem, aki ismer bennünket, az tudja. Enikő a legkisebb gyermekünk óvodás lesz még egy évig, a többiek: Eszter, Zalán, Lehel és Álmos már iskolások. Tanév közben ők iskolába, zeneiskolába és edzésre járnak.

Ezek mellett azért akad idejük az alkotói játékokra és az olvasásra is. Szeretnek barátaikkal együtt játszani. Nekem a délutánok jobbára a gyerekekkel telnek, segítek nekik a tanulásban, Enikőt hozom az oviból, hetente kétszer jár ő is úszni mellkasproblémája miatt – persze szeret is járni. Ha még marad idő, azt a házimunkára „pazarolom”. Esténként pedig jön a tanításra való felkészülés, a klub dolgait is módjával, de segítek intézni Péternek. Hétfvégén kicsit lazább a napirend, bár a nagydolgozatos időszakokban egy-egy délután ilyenkor is tanulóssal telik. Soha nem gondoltam magamról annak idején, hogy így lesz, de azt hiszem, maradi szülő(k) lettem (lettünk) a mai gyerekek szemében. Nincs tévénk, próbáljuk az olvasásra, az alkotó és a társasjátékokra szoktatni a gyerekeket, minimálisan modern technikai eszközöket igénybe venni a szabadidő eltöltéséhez. Igyekszünk a családi értékeket beléjük nevelni, megélni azok fontosságát. Mindezt persze Isten kegyelmével és jóságával eltelve. Szentmisére igyekszünk minden vasárnap eljutni, bár ez a többnapos versenyek miatt megvalómlom, néha nehézségbe ütközik. A család minden este közösen szokott imádkozni. Ami még fontos, hogy legalább a vacsorát közösen költjük el. Ezek felbecsülhetetlen együtt töltött percek.

Péter: Hála a jó Istennek, jelenleg a városon belül meg tudjuk oldani a mindennapi munkát és a gyerekekkel való sportfoglalkozást (triatlon, úszás) is. A mindennapok egyre gyorsabban rohannak el, és egyre több olyan dolog van, aminek – úgy érezzük – bele kellett volna még férnie. Mi pozitívan éljük meg a nagycsaláddal járó örömeket, nehézségeket, reméljük, ez a gyerekeknek is többnyire pozitív élményekkel jár, és tovább tudjuk nekik adni ezt az értékrendet. A munkahelyünknek – amellett, hogy nagyon jól érezzük magunkat ebben a közösségben – megvan az az előnye is, hogy napközben is előfordul, hogy egy-egy pillanatra összefutunk a gyerekekkel, ezt szerencsére ők is örömmel veszik. Délután pedig az edzések során láthatom őket, persze az otthoni teendők főleg Nórára maradnak, de legalább a vacsorát általában együtt tudjuk elkölteni.

H. Pezenhófer Brigitta

RÖVID HÍREK

A török vallásügyi hivatal vezetője, a konstantinápolyi ortodox pátriárka és a vezető török rabbi közleményt adtak ki, melyben hangsúlyozták: a terror és az erőszak nem lehet legitim, azt nem lehet követni. A gyilkosság elfogadhatatlan, aki megöl valakit, az ugyanaz, mintha az egész emberiséggel tenné ezt. A vallási vezetők bíznak benne, hogy a terrort ki lehet irtani Törökországból és az egész világból.

Dr. Schmatovich János győrhelyi prépost, székesegyházi kanonok, egyetemi tanár, a győri Német Ispita (Szentháromság) templom igazgatója június 26-án adott hálát 50 éves papi szolgálatáért szülőfaluja, a Győr-Moson-Sopron megyei Bezenye templomában. Az aranymisés atya hosszú évekig tanította egyházmegyénk papjait szemináriumi éveik alatt.

A Szentatya július 13-án előzetes bejelentkezés nélkül felkereste a Latin-amerikai Pápai Bizottságot. A testület római székházában elbeszélgetett a megbízott titkárral és az alkalmazottakkal.

Pintér Gábort, a Belarusz Köztársaság kinevezett apostoli nunciusát július 15-én szentelték püspökké Vácott. A főszentelő Pietro Parolin bíboros államtitkár, a társszentelők Erdő Péter bíboros és Beer Miklós megyéspüspök voltak.

250 fiatal részvételével rendezték meg július 11-17. között Balatonföldváron a Magyar Máltai Szeretetszolgálat harmadik táborát a mozgáskorlátozottak számára. Fürdés, vitorlázás, rally, diszkó: vendég és kísérő önkéntes együtt nyaralt az akadálymentesített tóparton.

Dr. Takács Nándor Jusztin OCD, nyugalmazott székesfehérvári megyéspüspök hosszú betegség után, szentségekkel ellátva 2016. július 11-én elhunyt. Földi maradványait július 27-én a székesfehérvári székesegyház kriptájában helyezték örök nyugalomra.

AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KOVÁCS JÓZSEF
A HÍREK FORRÁSA: MAGYAR KURÍR

Ferenc pápa hét tanácsa a házastársi viták megoldásához

A Szentatya szerint nagyon jó stratégia, ha a párok kifejezetten foglalkoznak a nehéz, problémás helyzetekkel: amikor a házastársak vitatkoznak, akkor a legtöbb nézeteltérés valójában nem a fontos dolgokat illetően van, gyakran csupán az a viták forrása, amit mondott vagy ahogy mondott valamit az egyik fél.

1. Amennyiben harag kezd kialakulni a felek között, érzékenyen, odafigyelve kell cselekedniük, nehogy megszakadjon köztük a párbeszéd dinamikája.
2. A házastársak alakítsák ki magukban azt a képességet, hogy úgy tudjanak kimondani valamit, hogy azzal ne bántás a másikat.
3. A párok a szavaikat úgy válasszák meg – különösen a nehéz kérdésekben –, hogy azok ne legyenek sértők a másik számára.
4. A partnerek próbáljanak meg úgy érvelni, hogy közben ne zúdítsák saját dühüket a másira, s ne bántás meg társukat.
5. A házastársak kerüljék a leereszkedő hangnemet, amelynek célja csupán a másik megbántása, kigúnyolása, megsértése.
6. A párok fejlesszék magukban azt a szemléletet, hogy valóban fontosnak tartásuk a másik személyét, próbáljanak bepillantani társuk szívébe, tanulják meg érzékelni legmélyebb aggodalmait, gondjait, melyeket aztán a további párbeszéd kiindulópontjává tehetnek.
7. Mindenekelőtt a házaspárok tanuljanak meg kisebb hangsúlyt fektetni a másik hibáira – hiszen a másik személye több annál, mint az engem idegesítő dolgok összessége. Az a tény, hogy a társunk szeretete nem tökéletes, nem jelenti azt, hogy hamis vagy valótlan is lenne.

A Szentatya „Amoris laetitia” kezdetű apostoli buzdításának egy másik fontos javaslata, hogy a párok szánjanak időt egymásra: időre van szüksége ahhoz, hogy mindent megbeszéljenek, hogy nyugodtan átöleljék egymást, hogy megosszák egymás között terveiket, hogy meghallgassák egymást, hogy egymás szemébe nézzenek, hogy megbecsüljék egymást és hogy megerősítsék a kapcsolatukat.

Ferenc pápa

A házasság jogi következményei

A hatályos Egyházi Törvénykönyv 1134. kánonja kimondja, hogy „*az érvényes házasságból a házastársak között természeténél fogva örökös és kizárólagos kötelék származik, ezenfelül a keresztény házasságban a felek az életállapotukkal járó feladatokhoz és méltósághoz külön szentségben kapnak erőt, és mintegy megszentelődnek.*”

A fentiekből jól látszik, hogy jogi szempontból a házasságnak két egymástól elszakíthatatlan dimenziója van: a szerződés és a szentség. A házasság szerződés voltából fakad a házassági kötelék, a szentségből pedig a felek számára a megszentelés és a kegyelem származik. Mivel a házassági kötelék jogi kötelék, ezért lényegében alakítja át a korábbi szeretetkapcsolatot a felek között.

A kötelék a maga természete szerint örökös és kizárólagos, mert a kötelék létesíti magának a házasságnak a lényegét a törvényes bejegyzés útján, ami alapja lesz a két személy közti kapcsolatnak, hogy az valóban élet- és szeretetközösség lehessen. A házasság ezáltal nemcsak a társadalom alapsejtjét hozza létre, hanem az Egyházét is, így a házastársak küldetése valódi egyházi szolgálat lesz.

Mivel az Egyház a történelme folyamán mindig hirdette a krisztushívők egymás közti egyenlőségét, így az Egyházi Törvénykönyv 1135. kánonja is hirdeti, hogy „*mindkét házastársnak egyenlő kötelezettségei és jogai vannak mindahhoz, ami a házastársi életközösséggel együtt jár.*”

Ezek pedig nem mások, mint a kölcsönös házastársi szeretet, a személyek és tevékenységek bensőséges egysége, a kölcsönös szolidaritás jó és balsorsban egyaránt, a kölcsönös tökéletesítés, a gyermekek nemzése és nevelése, a kölcsönös hűség és a házastársi együttélés. Ezeknek a jogoknak és köteleességeknek az egyenlőségét jól kell értelmezni, hiszen a férfi és a nő személyisége pszichésen más, ezért ugyanazokat a jogokat és köteleességeket más-más módon töltik be.

Déri Péter

A SZENTSÉGEK LITURGIÁJA

Az Eucharisztia őrzése

Jézus Krisztus, aki a szentmisében áldozattá lesz, amikor szentségi módon megjelenik mint a hívek lelki tápláléka a kenyér és bor színe alatt, az áldozat bemutatása után, amikor az Eucharisziát a templomokban és kápolnában őrizzük, valóban Emmánuel, vagyis velünk van Isten (vö.: Mt 1,23). Hiszen éjjel-nappal nálunk van, közöttünk lakozik telve kegyelemmel és igazsággal – írja Boldog VI. Pál pápa. Az Eucharisztia szentmisén kívüli őrzésének első és eredeti célja a szent Útravaló kiszolgáltatása, másodlagos célja pedig az áldoztatás és a szentségimádás.

A legszentebb Eucharisziát őrizni kell a székesegyházakban, minden plébániatemplomban, valamint a szerzetesintézmények házához tartozó templomokban vagy kápolnában; más templomokban, kápolnában és házi kápolnában a megyéspüspök engedélyével lehet őrizni. Senkinek sem szabad azonban az Eucharisziát magánál tartania vagy útra magával vinnie, kivéve ha sürgős lekipásztori szükség áll fenn.

A templomokban és kápolnában csak egyetlen tabernákulumban szabad őrizni az Eucharisziát. A tabernákulumnak elmozdíthatatlannak és zárhatónak kell lennie, anyagát tekintve pedig az az előírás, hogy az szilárd és ne átlátszó legyen. Súlyos okból szabad a legszentebb Eucharisziát – különösen is éjjel – más biztosabb és illő helyen őrizni.

Hosszabb ideig őrizni csak a Szentostyákat szabad. Az átváltoztatott ostyákat cibóriumban (fedéllel ellátott kehely) vagy tálban őrzik, ezeket le lehet takarni vélummal (köpenyszerű lepel).

Szokás a tabernákulumban egy átváltoztatott nagyostyát is őrizni, melyet szentségtartóba (custodia, kis talpas ostyatartó) tesznek. Sok helyen azonban a gazdagon díszített szentségmutatóban (monstrancia) őrzik, ám ezt egyes egyházmegyékben biztonsági okokból tiltják. Betörés esetén ugyanis gyakran a monstranciát tulajdonítják el és ha abban őrzik az Eucharisziát, akkor az könnyen megszenteltetés áldozata lehet.

Ipacs Bence

Szent Márton útján

Június 20-án indultak Szombathelyről Pannonhalmára a Szent Márton Jubileumi Év tiszteletére meghirdetett egyházmegyei gyalogos zarándoklat résztvevői. A hétfői nem éppen zarándokbarát időjárás ellenére 60-an léptek Szent Márton nyomába.

A zarándoklat célja nem egy 150 km-es táv teljesítése. Sokkal inkább lelki fejlődés, elmélyülés Szent Márton példája nyomán a felebaráti szeretetben. Éppen ezért is kellett minden résztvevőnek bizonyos feladatokat vállalnia, teljesítenie az út során, amikkel társaikat segítik. Az imádság, a lelki beszélgetések „kísérőtársai” a zarándoklatnak, ahogy a csend is. Minden nap elhangzott egy részlet Szent Márton életéből, hogy így is jobban megismerjék a zarándokok a savariai születésű szentet és példája nyomán váljanak jobb keresztényekké. Mert a végső cél ez: jobb Krisztus-követők legyünk mindannyian.

Zarándokok vagyunk mindannyian a földön. Hatvan ember most arra vállalkozott, hogy ezt a zarándokutat kiteljesítí és még teljesebb módon akarnak Isten útján járni. Hitben, szeretetben, imádságban.

Molnár Péter

Van kormányzónk!

Miután 2016. július 16-án megüresedett a szombathelyi püspöki szék és a Szentszék nem jelölt ki apostoli kormányzót az egyházmegye élére, a Tanácsosok Testülete az Egyházi Törvénykönyv előírásai szerint július 18-án egyházmegyei kormányzót választott Császár István, korábbi általános helynök személyében, aki megválasztását elfogadta, így további intézkedésig ő vezeti a Szombathelyi Egyházmegyét.

István atya 1968-ban született Szentgotthárdon, 1995-ben részesült a papszentelés kegyelmében. 12 évig Körmenten volt káplán, azóta Szombathelyen szolgál, 2012-től a Székesegyház plébánosa. Pápai káplán és jáki címzetes apát.

Gyémántdiplomások hálaadása

1956 tavaszán vették kezükbe a tanítói jogosítványt Zalaegerszegen azok a tanítónénik, akik gyémántdiplomájukért és a megélt 80 évért adtak hálat Istennek Szombathelyen, a szállósi Jézus Szíve templomban.

Életcél

megtalálni,
elvéteni
és beteljesíteni

2016. augusztus 25-28.

Egyetemista TÁBOR

II. János Pál Katolikus Szakkollégium SZOMBATHELY

- KI MIT TUD?
- SPORT
- SZENTMISE
- BESZÉLGETÉSEK
- ELŐADÁSOK
- FILMEK
- TÁNCHÁZ
- AKADÁLYVERSENY

RÉSZVÉTELI DÍJ SZÁLLÁSSAL ÉS TELJES ELLÁTÁSSAL: 5.000,- Ft
 JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2016. augusztus 10.
 JELENTKEZNI LEHET: a II. János Pál Katolikus Szakkollégiumban;
 9700 Szombathely, Hollán E. u. 10-12. vagy a szakkollegium@martinus.hu e-mail-címen
 VEZETI: Dr. Németh Norbert egyetemi lelkész
 PROGRAMFELELŐS: Gaspari Gábor

A tábor a Szombathelyi Katolikus Egyetemi Lelkészség és a II. János Pál Szakkollégium szervezésében valósul meg. EGYH-KCP-16-0184 pályázat támogatásával.

A tábor egyszerre lelki és szabadidős program, találkozási lehetőség Istennel és egymással.

PROGRAMAJÁNLÓ

augusztus 20. (szombat) 8.30 óra Ünnepi szentmise (Szombathely, Szent István-szobor) • **augusztus 25-28. (csütörtök-vasárnap)** Egyetemista tábor a II. János Pál Katolikus Szakkollégiummal (Szombathely, II. János Pál Katolikus Szakkollégium) • **augusztus 27. (szombat) 10.30 óra** Papok és szülei zarándoklata (Szentgotthárd, Jó Pásztor kápolna); **17 óra** A Tihanyi Bencés Apátság Kórusának koncertje – karneváli program (Szombathely, Szent Márton-templom) • **szeptember 11. (vasárnap) 19 óra** A szentpéterfai Ljubičica Kórus és Tamburazenekar koncertje (Szombathely, Szent Márton-templom)

Élmények a Szent Márton Találkozón

Szent Márton születésének jubileumi évében nagyszabású, kétnapos programot szervezett a Szombathelyi Egyházmegye. Számos fellépő, előadás és koncert színesítette a találkozót július 9-10-én.

A kétnapos rendezvény helyszínének a szombathelyi Emlékmű-dombot és környékét választotta az egyházmegye. Nagyszínpadot állítottak fel a domb alján, sátor várta az érdeklődőket az Emlékmű közelében, és a Martineum Felnőttképző Akadémia is bekapcsolódott az eseményekbe. A találkozó szombati szentmiséjének főcelebránsa Dominik Duka bíboros, prágai érsek volt, aki szentbeszédében kiemelte: ha nem Szent Márton szellemében éljük az életünket, a jelent, akkor nem lesz jövőnk. Az egyháznak három nagy feladata van, amelyre Márton mutat példát. Az első az istentisztelet, Jézus Krisztus Kálvária-áldozatának megjelenítése, aki mindannyiunkért odaadta önmagát. A másik az evangélium hirdetése, a katekézis, az oktatási rendszer megszervezése. A harmadik feladata pedig a felebarát szolgálata, mondta Dominik Duka. A latin nyelvű szentmisén koncelebrált Alberto Bottari de Castello apostoli nuncius, Erdő Péter bíboros, Veres András, a Szombathelyi Egyházmegye apostoli kormányzója, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjainak jelentős része, valamint számos határon túli magyar és

külföldi püspök. A találkozó kétnapos programjain fiatalok és idősek, gyerekek, családok is találtak maguknak érdekes, szórakoztató vagy tanulságos programokat. A két nap során – többek között – Bőjte Csaba ferences szerzetes lélekemelő, Zacher Gábor tanulságos előadását is meghallgathatták az érdeklődők. St. Martin különleges, Szent Mártonhoz kapcsolódó homokanimációval egészítette ki zenei koncertjét. A NymE-SEK Szökös Néptáncgyűttese pedig táncra perdítette a közönséget. Keresztény zenekarok is felléptek – így az Eucharist, valamint Csiszér László és zenekara. A Martineumban szerzetesekkel találkozhattak és beszélgethettek az érdeklődők, bepillantást kaphattak hivatásukba, életükbe. Fényképek segítségével végigjárták Szent Márton útját Toursig két keréken Szabó Jenő szalézi szerzetes vezetésével a megjelentek. Horváth József atya pedig a savariai szent élettörténetét ismertette meg előadásában. A gyerekeket Szent Mártonhoz köthető játékok, kifestő, társasjátékok várták. Újra Szombathelyen jártak a Cenacolo Közösség tagjai, hogy jelenlétükkel is bizonyítsák: a Jézusba vetett hit átsegítheti az embert a problémákon a legnehezebb életkörülmények között is. A rendezvényt a népszerű előadó, Ákos koncertje zárta, amelyre teljesen megtelt az Emlékmű-domb. Örülünk, hogy sokan részt vettek a programokon és együtt ünnepelték Szent Mártont. Példája vezessen mindenkit a tökéletes krisztuskövetésre.

Molnár Péter

A Szent Márton Találkozón köszönt el főpásztorától a Szombathelyi Egyházmegye

Veres Andrástól, a Szombathelyi Egyházmegye Győrbe távozó főpásztorától július 10-én, a szombathelyi székesegyházban bemutatott gitáros, ifjúsági szentmise végén búcsúzott el az egyházmegye hívó közössége, valamint Vas és Zala megye közéleti vezetői.

Zúfólaság megtelt a Székesegyház a szentmisére. A szertartás végén Lendvai Rezső, a Sarlós Boldogasszony Főplébánia közössége és a Szombathelyi Egyházmegye valamennyi híve nevében köszönt el Veres András püspöktől, méltatva a főpásztor szolgálatának egy évtizedét, amelyben a hétköznapi és az ünnepek éppúgy emlékeztettek, mint Veres András hitéleti, karitatív tevékenysége, illetve az a munka, amelyet a Székesegyház és kisebb templomok felújításáért, valamint az elhagyott plébániák funkcióval való megtöltéséért tett. Harangozó Bertalan, Vas megye kormány megbízottja a közéleti vezetők nevében búcsúzott el a szombathelyi főpásztortól. A kormány megbízott szerint Veres András korábban a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkáraként, majd elnökeként és szombathelyi megyéspüspökként egyaránt irányt mutatott minden jóakarátú embernek, származástól és vallástól függetlenül. Veres Andrásnak, az egyházmegye híveinek és papjainak írt búcsúzó gondolatait egyházmegyénk honlapján olvashatják.

„Isten arcai”

Isten! kit a bölcs langesze fel nem ér, / Csak titkon érző lelke ohajtva sejt: / Léted világít, mint az égő / Nap, de szemünk bele nem tekinthet. (Berzsenyi: Fohászkodás)

Huszonkét magyar művészt, tudóst, gondolkodót kérdezett meg jó egy évtizeddel ezelőtt Révai Gábor arról, hogy mit jelent számukra Isten. „Örök titok, a titkok titka. Sok kép él róla, talán annyi, ahányan vagyunk” – írja bevezetőjében a szerző. A válaszadók többségének határozott elképzelése van Istenről, különböző vallásúak. Vallomásuk lélekemelő, filozofikus-irodalmi mélységekig jutó, de pontos megfogalmazású, mindenki számára intellektuális élményt nyújtó megnyilatkozás. Érdekesen színezi a válaszokat néhány az ateizmus és a hit határán vergődő vélemény. Az alábbiakban a könyvben olvasható gondolatokból idézünk, elsőként álljanak itt Fischer Iván karmester, zeneigazgató mondatai:

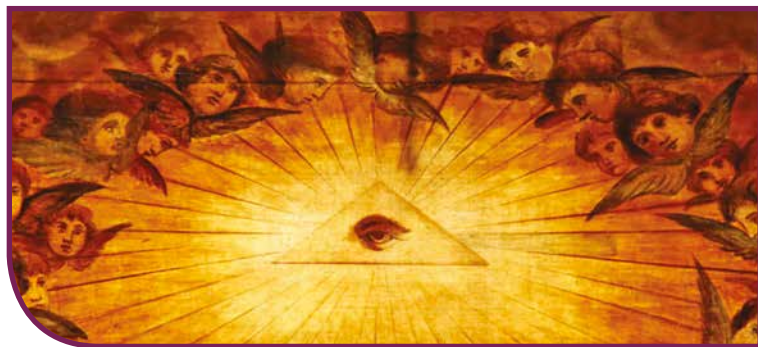
„Hát szakállas bácsinak nem képelem el. De olyannak elképzelem, hogy az összes lélek, tehát a benned, bennem és a többi emberben lévő lélek mind egy picit kis szeletke egy nagy luftballonban lévő lelkek halmazában. Lecsípődnek egyes lelkek, amik bebújnak az emberi testbe, aztán mindannyian visszamegyünk ebbe a nagy luftballonba, ahol együtt vagyunk. Hogy aztán ez a luftballon hogy néz ki a valóságban, nem tudom, de mégis úgy gondolom, hogy mi valamennyien egy nagy lélek vagyunk különböző testekbe széthelyezve, és ennek egysége az a transzcendens világ, amit lehet Istennek is nevezni, és ehhez nekem kapcsolatam van a kultúrán és a zenén keresztül.”

Arra a Pascal által hangoztatott véleményre, mely szerint a filozófusok Istene más, mint Ábrahám, Izsák és Jákob Istene, Endreffy Zoltán filozófus, teológus, egyetemi tanár így válaszolt:

„Számomra az Isten Ábrahám, Jákob és Izsák istenét és Jézus Krisztus istenét jelenti. Tehát az Isten nem általában a legtökéletesebb, legnagyobb, hanem az a valaki, aki a Bibliában, a héber és keresztény Bibliában magát kinyilatkoztatta. Én ezt értem Istenen.”

Danka Krisztina Krisna-tudatú lelkész, irodalmár így vélekedik:

„Isten »valaki«, ahogy mi is személyek vagyunk, ő is egy személy. Én azt gondolom, hogy egyetlen Isten, egyetlen transzcendencia van. Ezt nemcsak én, hanem a Védák, az indiaiak ősi szent iratai gondolják így. Ez az egyetlen transzcendencia nyilvánul meg a történelmi térben és időben más-más formában, de ugyanazt a lényegét hordozva. Ezt az egyetlen Istent nevezhetem Krisnának, Allahnak, Jahvénak, Buddhának, mert ezek a nevek voltaképpen mind ugyanazt a személyt jelölik, csak más perspektívából nézve.”

Egy mondat Babarczy Eszter művészettörténész, újságíró, esszéista gondolataiból:

„Az én Istenem akkor jelenik meg bennem, amikor fel tudok nézni a közvetlen szorításból, és látni tudom, hogy a szenvedésekben és szorításokban vergődő emberek és az ő világuk gyönyörű és fenséges.”

Popper Péter, a közismert pszichológus, író, egyetemi tanár így válaszolt Révai Gábor kérdésére:

„Reménytelennek tartok minden olyan törekvést, amely logikailag, intellektuálisan akarja Isten létét bizonyítani, és azt gondolom, a lelkük mélyén az igazi vallásos emberek is annak tartják. De nekik más az útjuk, mert náluk az intellektuális megismerést a misztikus élmény helyettesíti. Ilyen eksztatikus-misztikus állapotban közel lehet kerülni ehhez a kozmikus intelligenciához.”

Jelenits István teológus, tanár, piarista szerzetes a nyelv, az értelmezés felől közelít az itt idézett részletben:

„Az Isten szó tulajdonképpen közszó. De a mi nyelvünkben majdhogynem névvé vált, hisz nem istenekről beszélünk általában. A gyerekeknek azt szoktam mondani, hogy Isten a Bibliában Jahvénak nevezi magát, Jézus pedig azt mondja, hogy ő az Atya küldöttként jelent meg a világban, és az Isten, mondjuk úgy, foglalkozása Jahvénak. Tehát voltaképpen egy közszó. De mivel a kereszténységben, a zsidóságban és a mohamedanizmusban egy Istenről van szó, és én is abban hiszek, hogy nincs sok Isten, hanem egy van, ezért számomra az Isten szó ennek az egynek a személyére utal, és ezért megtelik a személynevek belső gazdagságával.”

Müller Péter író, dramaturg tömören és világosan fogalmaz, a legilletékesebbtől, Jézustól idézett szavakkal:

„Volt egyvalaki, aki nagyon tömören elmondta, hogy ki az Isten. Jézus hallatlanul pontosan és szűkszavúan azt mondta, hogy Isten szellem és valóság, és akik őt imádják, azoknak szellemben és valóságban kell imádniuk. Ehhez még annyit tesz hozzá, hogy Isten országa bennetek van, tehát nem kívül keresendő, mert Isten az ember legmélyebb önismeretének az élménye.”

Végezetül a neves személyiségekkel beszélgető Révai Gábor egy „öninterjúban” maga is vall istenképéről Wittgenstein e témában megkerülhetetlen, bizonyára sokaknak eszébe jutó gondolatához két saját mondatot fűzve: „»Amiről nem lehet beszélni, arról hallgatni kell.« De épp a legfontosabb dolgok azok, amikről nem lehet vagy nagyon nehéz beszélni. Másról meg nem érdemes.”

(Révai Gábor: Isten arcai. Jonathan Miller Kft., Budapest, 2004)

Szauer Ágoston

Szeretetben szolgált

Száz éve született dr. Szakos Gyula

A 15. században önálló lelkipásztorral rendelkező, majd 1698-tól a nyőgéri plébánia filiájaként szereplő Sótorny község története során több lelkipásztort is adott a katolikus egyháznak. Közülük dr. Szakos Gyula székesfehérvári megyéspüspök nemcsak egyházi rangjával, de tudásával és szerénységével is kiemelkedett. E hónapban lenne százéves...

A liturgikus lelkiségéről közismert püspök 1916. augusztus 10-én született. Iskoláit Kőszegen és a megyeszékhelyen végezte, a Szombathelyi Egyházmegye papnövédeként került Bécsbe, ahol 1939. július 9-én pappá szentelték. Teológiai doktorátust szerzett, majd káplánéveit Kőszegen töltötte.

1940. április 1-jén plébánosa, Székely László, mintegy próféta látással a következőket jegyezte fel róla naplójába: „Dr. Szakos Gyula káplánt elhelyezték. Püspöki szertartó lesz Szombathelyen. Nagy kár, hamar megszerették, mindenki sajnálja. Nyugodt, egyenletes kedélyű, szerény, kedves, okos, igen jó szervező, tetterős. Olyan, akiből egy leendő püspököt néznie ki az ember...”

Később egyházmegyei segéd-, majd főtanfelügyelő, 1948-tól hitoktatási felügyelő lett. Ekkor került a szombathelyi aulába is: titkárként, majd irodaigazgatóként szolgált Kovács Sándor püspök mellett. Sokan – köztük dr. Konkoly István későbbi szombathelyi megyéspüspök úr is – Szakos titkár úr személyében tisztelik papi hivatásuk felkarolóját, segítőjét és példaképét.

1951-ben állami nyomásra el kellett hagynia Szombathelyt, és Zalaerdőd plébánosa lett. Többször írt egyházi

lapokban és a Magyar Nemzetben. Nevéhez fűződik a zalaerdői templom freskósorozatának elkészíttetése, és a község (akkor még Nyavalád volt a neve) Urbárium latin záradékának fordítása. Később, már püspök korában is gyakran látogatta zalaerdői híveit.

1974-től pedig a sárvári Szent László Plébánia vezetője volt, ahol többek között 1975-ben restauráltatta a Kálvária-kápolnát, majd 1977-ben a stációkat, és ő készítette a félalakos műkő reliefeket is.

Itt érte 1979 márciusában II. János Pál pápától a rapidoi címzetes püspöki és székesfehérvári segédpüspöki kinevezés. Plébánosi szolgálatát három évig még püspökként is folytatta, mint a székesfehérvár-vasútvidéki egyházközség lelkiatyja.

Elődje, Kisberk Imre püspök nyugalomba vonulása után, 1982 áprilisában vette át a székesfehérvári egyházmegye kormányzását.

Főpásztorként is lelkipásztor maradt. Békeszerető, közkedvelt egyéniségnek bizonyult papi körökben és hívei között egyaránt. A római katolikus Egyházi Szeretetszolgálat püspökfőigazgatójaként az egyházi szeretetthonok lehetőségeit igyekezett szélesíteni. Maga is karitatív személyiség volt.

A II. Vatikáni Zsinat rendelkezései nyomán megindult liturgikus reformok végrehajtásában kezdettől részt vett. Sőt, őszinte lelkesedéssel és odaadással állt be a liturgikus rendelkezések megvalósítását célzó munkába.

Egyházmegyei központi szolgálata, valamint gyakorlati lelkipásztori tevékenysége megértették vele, hogy milyen történelmi jelentőségű vállalko-

zást indítottak el XXIII. János és VI. Pál pápák Egyházunk életében.

Az Országos Liturgikus Tanács elnökeként a reformokban, az Országos Magyar Cecília Társulat elnökeként a zenei hagyományörzésben jeleskedett.

1991-ben nyugállományba vonult, s hamarosan, 1992. június 20-án hunyt el.

A fehérvári székesegyház altemplomában helyezték örök nyugalomra.

Jelmondata volt: *In caritate servire*, vagyis: Szeretetben szolgálni.

Inzsöl Richárd

A nagytilaji Szent Márton-templom

Nagytilaj a Kemeneshát délkeleti szegletében, a Nagytilaji-patak mellett fekszik. Vas megye délkeleti határán, nem messze Vas, Zala és Veszprém megyék hármes határánál található. Lakóinak száma alig haladja meg a 100 főt. A községről első ízben a Vasvári Káptalan 1283-ban kelt oklevele tudósít bennünket.

Szent Márton tiszteletére épült templomát 1407-ből ismerjük. A templom a falun kívül, az erdő mellett állt, Szent Márton toursi püspök tiszteletére emelték a plébánia egykori hívei. Az 1698. évben végzett Kazó-féle egyházlátogatás során feljegyezték, hogy rossz állapotban volt, boltíves szentélyét összedőlés fenyegette. A restaurálási munkákat az 1750-es évek elején végezték el. Az épületet faszindellyel fedték be és fából tornyot építettek hozzá. 1764-ben restaurálták az időközben megrongálódott templomot, később azonban lebontották.

A jelenlegi templom 1883-ra készült el, a régi templom és a felrobbantott kemendi vár anyagainak felhasználásával. Mint falusi templom nagyméretű lett, az akkori lélekszámnak megfelelt (kb. 550 fő). Felszentelését 1883. augusztus 29-én Hidasi Kornél szombathelyi megyéspüspök végezte. A felszentelés fényét emelte az, hogy a falu akkori tanítójának, Hajdu Mihálynak két fia akkor mutatták be első szentmiséjüket. Az egyik újmiséis papból később pannonhalmi főpap lett. Az egyhajós templom fából faragott oltárán Szent Márton, a templom védőszentjének képe látható. Gál József szombathelyi festő alkotása a szentéletű püspököt ábrázolja, amint köpenyét megosztja a ruhátlan koldussal. A kórus feletti freskó az imádságos lelkületű tilaji szegényparaszt szántó-vető munkája során végzett küzdelmét ábrázolja.

Az 1956. évi földrendezés kívül-belül megrongálta a templomot. Bár a keletkezett károkat kijavították, a templom állaga nagyon sokat romlott az évtizedek alatt. Az utóbbi években cserélték a tetőzetet, „összevarrták” a falakat, az idei évben pedig elkészült a templom belső helyreállítása és a freskók restaurálása.

Nagytilaj a csehimindszenti plébánia filiája a Vasvári Esperesi Kerületben. A település plébánosa Déri Péter atya.

„Mintha ma történt volna...”

1991. augusztus 19-én, 25 évvel ezelőtt II. János Pál pápa, akit ma Szent II. János Pál pápának nevezünk, magyarországi apostoli útja során Szombathelyre is ellátogatott. Gaál Sándor szombathely-oladi plébános atyát kérdezzük a pápalátogatással kapcsolatos emlékeiről.

A pápalátogatás előtti évben – az azt megelőző tervezések nyomán – a megyéspüspök, dr. Konkoly István létrehozta a Pápalátogatási Irodát. Vezetője Nagy Zsolt volt. Mi volt a fő feladata ennek az Irodának?

A Pápalátogatási Iroda feladatának konkrét meghatározása nem könnyű. Olyan irodáról beszélhetünk, amely minden vetületben: technikai kérdésekben, biztonsággal összefüggő kérdésekben, liturgiai területen, ajándéktárgyak összegyűjtésében, regisztrálásban, szerviz szolgáltatásokban segítette a Megyéspüspök úr munkáját. Ez az Iroda, vagy tágabban a Bizottság arra volt hivatott, hogy a Megyéspüspök úr elképzeléseit, gondolatait megszervezze, formába öntse. Mindez nagyon sokféle egyeztetéssel, megbeszéléssel járt.

Hogyan került Sándor atya ebbe a Bizottságba, hiszen még kispap volt?

Arra emlékszem, hogy a Püspök atya telefonon hívott fel, tudnék-e segíteni az előkészületben. Számomra meghatározó volt, hogy engem, mint 3. éves győri seminaristát megszólított, hogy vegyek részt a közös munkákban. Örömmel mondtam igent. De bizonyos ijedtség is volt bennem, vajon jól tudom-e ellátni azokat a feladatokat, amiket rám bízna. Lassan kibontakozott előttem a feladatok sokasága, amely a pápalátogatást megelőzte.

A technikai lehetőségeket össze kellett kapcsolni, a biztonsági és a liturgiai előírásokkal. Százezer ember mozgatása, beléptetése, a helyére juttatása komoly szervezést igényelt. A Pápalátogatási Irodában nem íróasztal mellett végezték a munkatársak a feladatokat, hanem egész nap mindenki a maga szakterületén, a különböző ügyintézéseket végezte. Egyébként az Eölbey-házban készültek segítők bevonásával azok a kis csomagok is, amelyekben a belépő, a liturgikus könyv és emléktárgyak voltak. A plébániákon keresztül juttattuk el ezeket a résztvevőknek.

Hogyan került Szombathelyre Ausztriából az a csodálatos oltárépítmény, amely a szombathelyi pápai szentmise oltára volt?

A valóban demonstratív oltár hatalmas liturgikus teret varázsolt a szombathelyi repülőtérré. Ez az oltár a korábbi ausztriai pápalátogatás oltára volt. Az Eisenstadti Egyházmegyéből hozták dr. Konkoly István püspök úr kérésére

Szombathelyre. Egyébként szerintem sokkal több volt, mint egy oltár. Több szintű liturgikus teret alkotott kiemelkedően esztétikus kivitelben.

A repülőtér talaja laza, füves terület. Erre a laza talajszerkezetre kellett ráépíteni a vasszerkezetből készült oltárépítményt. Nagy Ferencnek, mint egyházmegyei főépítésznek és csapatának volt az a feladata, hogy ez az építmény biztonságosan állhasson.

A pápai szentmise liturgiájának próbáiról milyen emlékei vannak?

A pápai szentmise előtti liturgikus próbákon sok, talán apróságnak tűnő dolog került megbeszélésre. A liturgia, természetesen szerint szépséget, de pontosságot is kíván végzőitől. Ekkor már igazán éreztük, hogy igen közel van, amikor a Szentatya szentmiséjén szolgálhatunk.

Sándor atya és más kispapok is egészen közel kerültek a Szentatyához.

A Szentatya szűk asszisztenciájában Aigner Géza volt a bakulista, Kiss László diakónus énekelte az evangéliumot, Wimmer Roland diakónus volt az, aki a Szentatyának a könyvet tartotta, én pedig infulista voltam.

Hogyan lehetett megszervezni ilyen nagy hívőszereget esetében, hogy mindenki szentáldozáshoz járulhasson, aki szeretne?

A reptéren a hívek, résztvevők számára ún. szektorokat hoztak létre, mint más helyeken is, ahol a Szentatya nagy tömeg előtt misézett. A szektorok jól megkülönböztethetőek voltak, és a segítők irányításával mindenki megtalálhatta a helyét.

A szentáldozás megszervezése külön feladat volt. A Püspök atya által előzőleg megbízott áldoztató az adott szektorhoz ment. Az áldoztatók között világi személyek is voltak. A szentáldozás viszonylag rövid időn belül és áhítatosan zajlott.

A pápalátogatás előkészítésében való munka és a pápai szentmisén való szolgálat mennyiben befolyásolta később, milyen hatással volt Sándor atya életére?

Ez egy életre szóló emlék, illetve nagy élmény az életemben. Még akkor is, ha fáradságos volt is az előkészítés feladata. Sokszor nem 8 órát, hanem 16 órán át is ott voltunk, és dolgoztunk. De nemcsak fáradság, hanem sok öröm is volt. Hiszen éreztük, hogy mindezt a Szentatya iránti szeretetből, és végeredményben az Úr Jézus iránti szeretetből tesszük.

Salamon Viktória

Jelentkezés kántorképző tanfolyamra

Szeretettel várjuk a 2016 szeptemberétől induló **Szombathelyi Egyházmegyei Kántorképző tanfolyamra** mindazon 14. életévüket betöltött hölgyek és urak jelentkezését, akik érdeklődnek az egyházzene és a liturgia iránt; vallásukat gyakorló római katolikusok és szívesen teljesítenének kántori szolgálatot a szentmiséken.

A képzés tanulmányi ideje **3 év (6 félév)**, amely elméleti és gyakorlati képzésből áll. A képzés elméleti, illetve csoportos-gyakorlati része kéthetente szombatonként (előre egyeztetett alkalmakon), a hangszeres képzés pedig egyéni időpontokban, a tanárokkal való előzetes egyeztetés alapján történik.

A jelentkezési határidő: 2016. augusztus 31.

A képzés megkezdése felvételi vizsgához kötött, melynek időpontja **2016. szeptember 10-e, 9:00 óra**, helyszíne pedig a **Szombathelyi Hittanárképző Főiskola (9700 Szombathely, Szily János utca 3.)**.

Jelentkezési lap és további információ a **martinus.hu** honlapon érhető el, kérdéseiket a **laknerbognarandras@gmail.com** e-mail címre várjuk.

A Szentatya augusztus havi imaszándékai

Egyetemes szándék: Hogy a sport alkalom legyen a népek közötti testvéri találkozásra, és hozzájáruljon a világ békéjének ügyéhez.

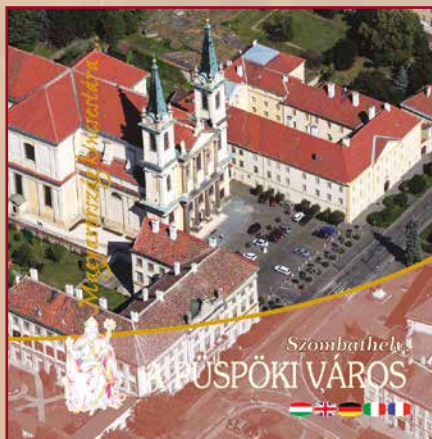
Evangelizációs szándék: Hogy a keresztények az evangélium követői legyenek, tanúságot téve a hitről, a becsületességről, és a felebaráti szeretetről.

**„A sport a test útján nyitja meg a lelket.”
(Szent-Györgyi Albert)**

KÜLÖNLEGES AKCIÓ!

A 96 oldalas, 15,5x15,5 cm méretű album magyar, angol, német, olasz és francia nyelven, Németh József és Tóth Imre fotóival mutatja be Szombathely nevezetességeit.

A kiadvány most **78% kedvezmény**nel, 2200 Ft helyett **490 Ft**-ért vásárolható meg a Martinus Könyvesboltban.

Humor

A kis Gabit szülei már rendszeresen elviszik a gyerekmisére. A kisfiú szívesen jár templomba, mert elmagyarázták neki, hogy ott lakik a jó Isten.

A család nyaralni megy, és természetesen ott is felkeresik a templomot.

– Látod, Gabika, itt lakik a jó Isten! – mutat az apa a szép istenházára. A fiúcska elcsodálkozik:

– Jé, a jó Isten is ide jár nyaralni?

– Tudtad, hogy csupán két sport létezik, amelyik valóban megmozgatja az agyat?

– Igen? És melyik az a kettő?

– A sakk és az ökölvívás.